

JAANUAR 2016

ERRS TEATAJA

**XII noorte lau-
lu- ja tantsupi-
du "Mina jään"**

Kägara 16

**Terve Põlva lõõt-
sausku pööranud
Heino Tartes: „Kui
pilli pole, siis män-
gu ka pole.”**

**Rahvamuusi-
kapidu 2016**

**Tulekul rahva-
tantsufestivalid**

TOIMETAJA
Robert Hein

KUJUNDAJA
Henry Semmel

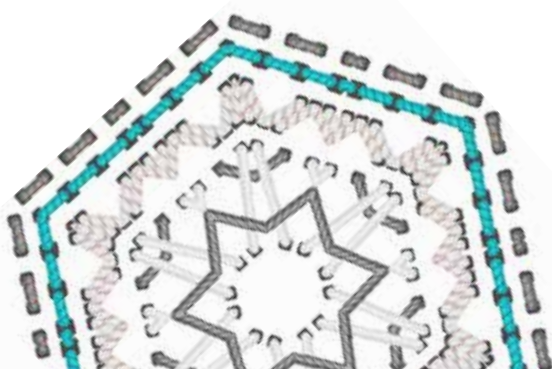
VÄLJAANDJA
EESTI RAHVATANTSU JA
RAHVAMUUSIKA SELTS

Kaastööd ja ettepanekud
oodatud aadressile teataja@errs.ee

Kujunduses kasutatud graafilised elemendid Freepik.com

Sisukord

- 3** XII noorte laulu- ja tantsupidu "Mina jään"
- 5** Kägara 16
- 7** Terve Põlva lõõtsausku pööranud Heino Tärtes: „Kui pilli pole, siis mängu ka pole.”
- 14** Lähme külla Kadaka külla!
- 16** XI vabariiklik koolinoorte rahvatantsufestival
- 18** XVIII vabariiklik õpetajate rahvatantsufestival
- 20** Rahvamuusikapidu 2016
- 21** Palju õnne

XII noorte laulu- ja tantsupidu “Mina jään”

Täna saavad laste ja noorte kollektiivid, kes soovivad osaleda 2017. aasta noorte laulu- ja tantsupeol end peole registreerida.

XII noorte laulu- ja tantsupeole registreerimine toimub 19. jaanuarist kuni 22. veebruarini. Selleks tuleb kollektiivi kontaktisikul või juhendajal täita laulu- ja tantsupeo elektroonilises registris kollektiivi nimel taotlus aadressil <http://register.laulupidu.ee/> (Kui oled juba kasutaja, siis vajuta ekraani paremal üleval nurgas tekstile: Logi sisse)

Laulupidu tõstab esile uue põlvkonna heliloojate loomingut, ning kogemustega dirigentide kõrval saavad oma esimese laulupeo kogemuse ka mitmed noored dirigendid. Korraldajate sõnul on noorte laulu- ja tantsupeo teema “Mina jään” otsekui allkiri, mis seob meid oma juurtega, ükskõik kuhu elutee meid maailmas ka viib. See on põlvest-põlve hoitud vaimne ja väärtuspõhine side Eestiga, mis sügaval südames meid ikka siia tagasi kisub.

Tantsupeol etendatav lugu kannab edasi igikestvaid väärtusi. “Lavastuse teljeks on meie põhjamaisele loodusele iseloomulik aastaaegade vaheldumine ja peategelaste - vanaisa ja noorte - jutustus kullakera hoidmisest”, selgitas tantsupeo pealavastaja Margus Toomla. “Soovime jutustada südamliku ja selge loo, mis peidab endas pärimuse väärtustamise ja hoidmise, vastutuse võtmise ja eluringi katkematuse kandmise teemasid”, lisas ta.

Noorte laulupeo peadirigendiks on Heli Jürgenson, tantsupeo pealavastajaks on Margus Toomla.

XII noorte laulu ja tantsupidu toimub 30. juuni - 2. juuli 2017 Tallinna lauluväljakul ja Kalevi staadionil.

Vaata lisa uuenenud kodulehelt www.laulupidu.ee

EESTI TANTSUJUHTIDE
RAHVATANTSURÜHM

OOTAB SIND HEA TANTSUÕPETAJA, TANTSIJAJA TANTSUSÕBER
SELLE TALVE SUURIMALE TANTSUKONTSERDILE

KÄGARA¹⁶

EESTIMAA SÜDAMES PAIDE E-PIIM SPORDIHOONES

20. VEEBRUAR 2016 KELL 16.00

TANTSIMA TULLAKSE

TARTUST JA TALLINNAST, KOLGAST JA KOHILAST,
JÜRIST JA JÕHVIST, VIRUST JA VÖRUST, AUDRUST JA HIIUST,
PAIDEKADKI KOHALE PALUTUD...

TÄHISTAME ANNA RAUDKATSI 130. SÜNNIAASTAPÄEVA JA
ETRI 50. SÜNNIPÄEVA

PILET 10 EURO

Müügil alates 1. veebruarist Paide E-Piim spordihoone valvelauas
või Maire Jürgel tel. 5299180, maire.jyrgel.001@mail.ee

KONTSERDIL ANTAKSE ÜLE ANNA RAUDKATSI NIMELINE
TANTSUÕPETAJA ELUTÖÖ STIPENDIUM

Kägara 16

**20. veebruaril tähistab Eesti Tantsujuhtide
Rahvatantsurühm (ETR) oma 50ndat juubelit.
Sünnipäeva puhul tantsitakse Paides.**

ETRi liige ning Kägara eestvedaja Ülo Luht liitus ETRiga 1968. aastal ning julgeb kindlalt väita, et ETR on olnud tema parim tantsuõpetaja ja seal veedetud aastad on tõeline kool. 50 aastat on pikk aeg, kuid just see õpihimu, mida kõik teisedki ETRi liikmed jagavad, on see, mis rühma niivõrd kaua koos hoidnud on.

ETRi proovid toimuvad umbes neli korda aastast, aga vastavalt vajadusele ka rohkem ning kohtades, kus mõni ETR-

neid juubelikontserdil näha tantsimas üht enim tantsitud tantsu „Oige ja vasemba“. „Täna on ETR väga elujõuline ja tõestab seda oma sünnipäeval,“ tekitab Ülo uudishimu.

Tantsuõpetajad üle Eesti ühes ruumis - kas tekib konflikte ka? „See ongi see fenomen, et ühes ruumis räägitakse lahiste kaartidega läbi kõik mõtted ja arusaamad ning igal ühel on õigus oma arvamusel. Reegel number üks on aga, kes

**ETRi juubelikontserdid
on alati Ülo sõnul head,
mitmekesised, eri
paigus, tantsulised ja
rõõmsameelsed.**

lane elab. Muidugi üks kriteerium siiski on: ruumi peab olema, sest olgu siinkohal mainitud, et ETRis on tegevliikmeid praegu üle neljakümne. Tõsi, ETRi asutajaliikmed ei ole küll enam igapäevaselt trenniruumides, kuid kindlasti saab

teeb trenni, see ütleb, kuidas on ja see kuulub täitmisele. See ongi see üksteiselt õppimine,“ ütleb Ülo.

Juubelikontserdi nimi on olnud läbi aastate Kägara. Kust selline nimi tuli? „Nimi on pärit aastast 1986, kui Lembit

Mellesega istusime Rahvaloomingu Maja koreograafia sektoris ja arutlesime, kuidas nimetada kontserti, kus ETRi liikmete poolt juhitud rühmad tantsiksid. Arutelu käigus jõudsimeni, et tulla üle maa kokku puntrasse, aga see on ju kägar! Ja kuna on olemas eesti rahvatants „Kägara“, siis olimegi võidumehed ja nimi leitud,“ meenutab Ülo.

Esimene Kägara toimus 1987. aastal ja toona oligi kunstiline juht just Ülo Luht, abistas teda Pill Luht. „Alati on peakorraldajaks ETR. Isikuliselt vastutab ETRi poolt valitud kunstiline juht. Sel korral on eestvedajad MTÜ ETR juhatus Jaanus Randma, Maire Udras ja Ülo Luht. Võimalikult paljud ETRi liikmed on haaratud kontserdi lavastamisse. Kui mul on lavastada konkreetne tants, siis mina suhtlen

et pidu toimub Paines. Mis on Kägara sellist, et temast kindlasti ilma jääda ei tohi? „Tohib küll, aga siis olete ilma jäänud selle talve suurimast tantsukontserdist,“ ütleb Ülo ning lubab, et juubelikontsert saab olema 50-aastase ETRi vääriline, kus osaleb 1400 tantsijat.

Koostöös ERRSiga tähistatakse ka Anna Raudkatsi 130ndat sünniaastapäeva. Selle puhul antakse üle Anna Raudkatsi nimeline elutööstipendium, kuid kellele, see selgub kohapeal. Kontsert algabki kummardusega Anna Raudkatsile ja Ullo Toomile. „ETR on 50. aastasest piisavalt nooruslik, aga Kägaraal löövad kaasa ka vilistlased, et oma noorust meenutada ja ei jää tulemata ka ennenägemata tantsud,“ annab Ülo vihjeid kontserdi kohta. Kontserdi jooksul meenutatakse kõiki,

ETR on 50. aastasest piisavalt nooruslik, aga Kägaraal löövad kaasa ka vilistlased, et oma noorust meenutada ja ei jää tulemata ka ennenägemata tantsud.

tantsus osalevate rühmade juhtidega ja teen kõik selleni, et tants on laval esitatud. Peakorraldaja hoiab silma peal ja hoolitseb selle eest, et kõik tantsud ainult ringidel ei oleks, et kõigil oleks riietusruum ja et kõik saaks söönuks,“ loetleb Ülo ette mõningad ülesanded, millel tuleb kindlasti silma peal hoida, et nii külalised kui esinejad end võimalikult hästi tunneks ning kontserti naudiks.

Kägara selle aasta juubelikontserdi ettevalmistused algasid juba põhimõtteliselt 2014. aasta suvisel tantsujuhtide suvekursusel Mäetagusel, kus otsustati,

kes on ETRis õpetanud ja kontsert lõpeb tantsijate hümniga, milleks ongi Anna Raudkatsi ja Miina Härma „Tuljak“. „Tuljakut tantsib 59 segarühma - see on üle 900 inimese!? Jääb lootus, et spordihoone vastu peab!“ naerab Ülo.

ETRi juubelikontserdid on alati Ülo sõnul head, mitmekesised, eri paigus, tantsulised ja rõõmsameelsed. Seega, kes sellest kõigest ilma jääda ei taha, märkigu kohe kalendrisse üles: 20. veebruaril Kägara 16. Oodatud on kõik tantsijad, tantsuõpetajad, aga ka lihtsalt tantsusõbrad.

Terve Põlva lõõtsausku pööranud Heino Tartes: „Kui pilli pole, siis mängu ka pole.”

Intervjueeris: Ingela Virkus

Kuus rahvamuusikaplaati ja kaks raamatut välja andnud, üle seitsmekümne lõõtspilli teinud, 2012. aastal Valgetähe V klassi teenetemärgi ja Jakob Hurda rahvakultuuri auhinnaga tunnustatud rahvamuusikust pillimeister Heino Tartes pärjati möödunud aasta lõpul ERRSi korraldatud tänuüritusel Aasta rahvamuusiku tiitliga. Heino näol on tegemist mehega, kelle südameasjaks on rahvakultuuri ja eelkõige lõõtspillitraditsiooni säilitamine ning edendamine ja seda kohe mitmel rindel.

Teil on suur armastus just lõõtspillide vastu. Meenutage, millisest hetkest Te lõõtspilli vastu huvi tundma hakkasite?

Pilli hakkasin umbes 7-aastaselt mängima. Mu isa ja ema vend mängisid lõõtspilli ning isal oli pill ka olemas, aga lõõtspill on kogu aeg kallis muusikariist olnud ja seega ei lubatud meil, poistel, seda üldse puutuda. Aga isa oli mul sepp ja kui ta sepikojas tööl oli, siis ma salaja õppisin. Nii sain omal käel mängu selgeks.

Kas mängite ka teisi pille?

Mängisin kunagi kannelt. Olen mänginud ka kontrabassi ja trumme orkestrites.

Nüüd alustasin uuesti rohkem nagu rahvakandle mängimist. See on natuke raskemat tüüpi. Kahe käega tuleb mängida. Õpetan rahvakannelt ja toimetan sellega juba kolmandat aastat, et taas elustada uuesti rahvakandlemängu. Ta oli nagu lõõtspillgi väljasuremise ääre peal, aga nüüd juba siin Lõuna-Eestis on kuulda, et ühest kohast tuleb neid kandlemängijaid ja teises kohas korraldatakse midagi... Traditsioon ikkagi jätkub.

Olete kirjutanud kaks raamatut. Milline on nende nõ sünnilugu?

Ükskord Võru võistumängimisel Võru Folkloorifestivalil ütlesin enda jaoks

saatuslikud sõnad: tahaks kirjutada Põlvamaa lõõtsamängijatest raamatu. Eesti Televisioon oli ka seal, kuulis seda ning küsis raamatu kohta. Ma rumal ütlesin sama mõtte ka televisioonis välja. Kodu hakkasin mõtlema, et lubasin ju Eesti rahva ees raamatu kirjutada! Kõik teavad ja hakkavad raamatu kohta küsima. Aga võib-olla see sundiski mind asjaga

Põlva kirikuõpetaja ütles mulle üks kord: „Tartes, te olete terve Põlva pööranud lõõtsausku.“

tegelema. Ja nii ma muidugi siis ka tegin, kirjutasin raamatu „Põlvamaa lõõtspillimängijad 1892-2007“. See ilmus 2007. aastal. Sellele otsa tegin 2014. aastal järje „Võrumaa lõõtspillimängijad“.

Raamatu koostamine oli huvitav. Käisin kõik vanad pillimehed läbi. Nad olid positiivses mõttes väga emotsionaalsed. Toit oli valmistatud ja võileivad ja kohvi pakuti... Taheti juttu rääkida. Nii tore oli näha, kuidas inimene avanes. Nad küsisid teiste pillimeeste ja pillide kohta. Väga huvitav on see raamatu koostamine. Võhikule, kes ei ole raamatut kunagi teinud, on see omaette raske maailm muidugi, just see koostamine ja kõik. Aga ära sai tehtud.

Nende raamatute mõte oli taaselus-

tada rohkem lõõtspillitraditsiooni ning seda propageerida, et inimesed hakkaksid rohkem lõõtspilli vastu huvi tundma. Pille ju oli nii mõnelgi, aga noored ei mänginud, vanemad mehed muidugi ei tulnudki enam kodust välja. Nende aeg sai nagu otsa. Mõte oli, et võetaks uuesti pill kätte ja taas elustataks vanemate traditsiooni, et teeks Põlvamaa lõõtspillimängijate kokkusaamise ja hakkame lõõtspilli õpetama neile, kes vähem või rohkem oskab. Tegime lõõtspilli kooli - nii me teda nimetasime. Nüüd saab sellest kooli loomise algusest juba 9 aastat. 70-80 inimest on sealt läbi käinud, praegu käib umbes 30-40 inimest, kes huvi tunnevad. Nüüd on lõõtspill nii populaarne, et polegi vaja enam propageerida.

2015. aastal kuulutati Põlva just tänu Teie aktiivsele tegevusele ning lõõtspillitraditsiooni edasiviimisele Eesti lõõtsapealinnaks. Kas võib öelda, et tänu Teile oskab pea iga Põlva elanik lõõtspilli mängida või on seda vähemalt korra käes hoidnud?

Julgelt võib öelda. Hiljaaegu käis üks hästi vana mees lõõtspilli proovimas ja ütles: „Ma näen, et kõik mängivad. Ma tahan ka proovida.“ Lõõtspill on nii kõrge lennu võtnud - rõõm on selle üle - mina olen oma eesmärgi ikkagi suutnud saja protsendiliselt ellu viia. Kõik muusikakoolid tahavad pille! Ja mitte ainult, ka

tavakoolid tahavad.

Mul on üks väike eesmärk veel: maavanemad võiksid panna oma väikese ansambli kokku. Juba kolm endist maavanemat on ka lõõtspillid saanud ja hakkavad tasapisi proovima. See oleks huvitav, kui prominentsete inimeste seas ka lõõtspill populaarne on.

Tänapäeval kipuvad noored ikkagi pigem kitarri kätte haarama. Kui suurt huvi Põlva noored lõõtspilli vastu tunnevad

Väga suurt huvi. Põlva kirikuõpetaja ütles mulle üks kord: „Tartes, te olete terve Põlva pööranud lõõtsausku.“ Väga paljud noored tunnevad lõõtspilli mängu vastu huvi, väga paljud noored on hakanud lõõtspilli mängima - lõõtspille lihtsalt ei jätku enam. Põlva muusikakoolis moo-

Hiljaaegu käis üks hästi vana mees lõõtspilli proovimas ja ütles: „Ma näen, et kõik mängivad. Ma tahan ka proovida.“

dustasime minu eestvedamisel kapelli. Seda varem küll polnud, aga vanasti oli igas külas kapell. Lapsed käivad seal nii suure huviga, mängivad kuulmise järgi, mingeid kohustusi kellelgi ei ole, peaasi, et õigesti mängime. Valime ise lood ja selline vaba esinemine noortele meeldib.

Te mängite hästi lõõtspilli ning lisaks sellele teete neid ka täitsa oma kätega. Kas tavaline masstoodang oli liiga igav, et tekkis tahtmine ise meisterdada?

Lõõtspilli õpetamise kursusel või siis koolis tekkis umbes teisel aastal uus probleem: huvilisi tuli aina juurde, aga ei

ole pille. Mis sa teed? Mõned vanad pillid on, aga helistikud ei sobi kokku. Siis mõtlesin, et tuleb hakata pille tegema. Mulle oli see jällegi võõras maailm - ma ei oska ju? Aga siis võtsin ühe Kalju Sarniti valmistatud lõõtspilli lahti ja vaatasin, kuidas see tehtud oli ja hakkasin mõne meistri käest uurima. Aga kunagi need meistrid ei olnud sellised väga avatud inimesed. Nad olid küllaltki kinnised ja ega nad ei rääkinud, kuidas seda pilli teha. Siis hakkasin ise omal käel tegema. Nägin hirmsat vaeva küll ja väga palju tegin valesti, küsida polnud ka õieti kellegi käest. Ja kui küsisin, siis mäletan, üks ütles: „See on nii pikk jutt, ma ei hakka sulle rääkima“. No selge, sain aru, et see on meistri saladus. Esimese pilli tegemine oli minule ikka üpris raske, aga ära sain tehtud. Seal kõik see alguse saigi. Siis hakkasingi pilli tegema, et seda asja edasi viia ja arendada. Meie, nooremate, kohus oligi seda esiisade õpitud ametit edasi anda ja arendada. Mul on valmistatud juba peaaegu 75 uut lõõtspilli.

Mida oma esimesest enda tehtud pillist mäletate ning kas see on endiselt alles ja kasutusel?

Olin vist 58, kui oma esimese lõõtspilli tegin. Sain ühe väga vana meistri käest pilli. Klaviatuur oli tal valmis tehtud, aga sinna oli mul natuke midagi juurde vaja teha. Ega teadmisi mul ju ei olnud. Teiselt meistrit sain vahelõõtsa. Mingisugused ornamentikad tegin - nii koledad said. Muidugi hiljem vahetasin kõik need ära. Panin talle ainult kolm häält sisse ja läksin kohe seda siis demonstreerima. Mind kutsuti ühele ürituse autasu kätte saama ja siis näitasin, et ma tegin pilli - õiget häält veel ei ole, aga kolm häält on sees. Pärast hakkasin seda pilli uuesti tegema

Heino näol on tegemist mehega, kelle südameasjaks on rahvakultuuri ja eelkõige lõõtspillitraditsiooni säilitamine ning edendamine ja seda kohe mitmel rindel.

ja tegin temast korraliku pilli. See on endiselt kasutusel kõige parema mängija käes praegu. See lõõtspill saigi mul esimesele õpilasele nagu peaaegu kingitud. Ta, Toomas Ojasaar, oli väga tubli noormees. Mängib väga hästi lõõtspilli. Ta on oma mänguoskusega välja teeninud

endale isegi lõõtsakuninga tiitli. Väga tubli poiss!

Kas meenub ka selline pillitegu, mis eriline pähekkel oli?

Põhiliselt teen pilli kahe kooriga, et ühe nupu all on kaks häält, kaks oktavit,

aga vanasti tegid meistrid kolmeoktavalised - seal olid teistsugused häälerauad ja mahtusid ilusasti pilli sisse ära. Ma püüdsin siis ka vanade meistrite järgi teha, sest vanasti ikka räägiti, et õige pill on kolme kooriga. Tollega nägin küll üks paar aastat vaeva. See ei klappinud mitte kuidagi ja ma ei tahtnud korpus üldse suureks teha. See jääb eluks ajaks meelde, et mis vaev ja mure sellega oli. Lõpuks sai väga hea pill, aga vaeva nägin ma hirmsasti.

Eestis pillimeistreid väga palju just ei ole. Kas Põlvamaal olete ainus?

Lõuna-Eesti peale on rohkem, aga siin on vast ainult kaks minuga kokku.

Te annate ka erinevaid pillitegemiskursusi. Kus need toimuvad ning milline on tagasiside?

Kuu jooksul on umbes neli esinemist, rohkem ma ei võta lihtsalt, sest mul on kaks kooli - kandle- ja löötpillikool - need kõik võtavad energiat.

Olen saanud negatiivset tagasisidet neilt, kelle ise välja õpetanud olen. Nad on öelnud mulle sellised sõnad, et miks sa õpetad löötpilli tegemist, neid meistreid saab olema nii palju. Ma vastasin, et neid ei ole kunagi palju olnud ja neid ei saa kunagi palju olema, olgugi, et koolitame ja õpetame. Ikka vanu läheb eest ära ja ega kõik ei hakka meistriks. Ja nii ta on läinud ka, kuigi meistreid on küll juurde tulnud. Ühe meisterdamiskursuse ma korraldasin Põlva muusikakoolis kunagi. Nüüd kaks aastat juba ka Viljandi

Kutseõppekeskuses. Kooli direktor Tarmo Loodus, kes ise mängis natuke löötpilli, tahtis, et ma tuleksin sinna õpetama löötpilliehitust. Käisin siis tema juures rääkimas ja tema oli nii rõõmsameelne ja positiivne inimene, ütles kohe, et ja, tulge, kõik, mis teil vaja on: tööriistad ja ruumid on olemas. Esimesel aastal käis kohe umbes 16 inimest, teisel 20, kuigi soovijaid oli poole rohkem. Nii palju ei saanud võtta. Inimesed teevad pilli endale või lastele, õpivad mängu ära. Suvel on meil Põlvas selline löötpillipidu nagu Harmoonika, kuhu tuleb kokku 60-70 löötpillimängijat üle Eesti. Ja seal kontserdi ühes osas astus üles ka löötpilliehitajate orkester. Seal oli kusagil 15-16 pillitegijat juba. Kutsusin nad kokku, et tulge ja näidake ennast.

Olete valmistanud üle 70 löötpilli. Kirjeldage lühidalt, mida on ühel pillimeistril vaja löötpilli valmistamiseks?

Head närvi, rahulikkust ja tahtmist peab olema. Algul läheb kindlasti väga palju asju valesti, seega peab enesekindlust ka olema. Pooleli jätta ei tohi. Tänapäeval on sellised võimalused, olen kõigile öelnud, et helistage kasvõi keskkööl, mina annan alati nõu, mida mina tean ja oskan. Ei pea ju olema täpselt nagu mina ütlen. Minul on lihtsalt elukogemus ja läbi elatud aeg, olen omad vitsad saanud, hoiatan teisi meistreid, et nemad neid vigu ei teeks.

Millised on löötpilli valmistamise põhilised etapid?

Kõige olulisem võib-olla olekski alustada vahelöötsast. See on kõige lihtsam, mida löötpilli juures teha, suurem detail. Seal peent teadmist ei olegi vaja, aga

ilma juhendajata ka väga ei tee. Psühholoogiliselt lähenen alati nii, et teeme vahelöötsa ära, siis on suur detail valmis. Inimene vaatab, et päris kähku läks - suur asi sai valmis. Siis teeme kahele poole otsa lauad ära. Pärast seda läheb raskeks. Nagu vanad meistrid ütlesid: siis alles töö algab. Kui klaviatuurile tuleb hakata nuppe peale tegema, et kus alla vajutad - vat seal läheb raskeks. Siis ütleb nii mõnigi mees, et oleks teadnud, poleks alustanud. Aga kui sellises järjekorras teha, siis vaatab ta hoopis, et ahhaa, suur asi on ära tehtud ja ta ei jäta pooleli. Leian, et see on õige lähenemine löötspilli tegemisele.

Kui aeganõudev löötspilli meistridamine on? Kindlasti kogemustega on see aeg vähem kuluma hakanud...

Algajal pillimeistril võib ühe löötspilli tegemiseks kuluda tuhat tundi. Kui keegi hakkaks praegu tegema, siis võib kuluda poolteist aastat. Minul läheb praegu kusagil kolm kuud. Mul on praktika ja kogemus nii suur, et olen juba abimehed võtnud. Lepime omavahel teiste meistritega kokku, et kes kellele mida teeb. Nii saab pill kiiremini valmis.

Kust tellimused tulevad?

Sügisest sai Tallinna Televisiooni kaudu näha saatesarja Rahvalööts. Mina olin selle organisaator ning minu õpilane Kristin Semm sai Rahvalöötsa võitjaks. Sellised saated annavad kohe kellelegi inspiratsiooni või nägemust. Täna tuligi tellimus Paide kanti - inimene nägi seda saadet ja ütles, et ta tahab lapselapsele pilli. Üks tellimus on tulnud näiteks Sakamaalt. Aga ka Soome ja Ameerikasse läks löötspill. Tellijad olid ikkagi eestlased. Kõige suurem väärtus sellel pillil on

ikkagi Eestis, see on Eesti rahvapill.

Te mängite löötspilli rahvamuusikaansamblis Heino Tartes ja Sõbrad. Kui sageli praegu esinemisi tuleb?

Vahepeal mõned inimesed lahkuvad ja uued tulevad asemele, aga kui nimi on Heino Tartes ja Sõbrad, siis on ju väga hea nimi - mina pean olema kogu aeg seal. Nüüd ma teen noortega. Meil on üks tuurkandlemängija ja poeg hakkas ka löötsapilli mängima. Ta mängib ka mandoliini ja mina siis löötsa. Siis on selline uus ansambel, Tartes ja Sõbrad jällegi, aga uue koosseisuga. Kuu jooksul on umbes neli esinemist, rohkem ma ei võta lihtsalt, sest mul on kaks kooli - kandle ja löötspillikool - need kõik võtavad energiat. Tartese ja Sõpradega oleme terve Euroopa ikkagi läbi käinud. Mäletan, et üks nädal oli seitse üritust...

Tänapäeval on sellised võimalused, olen kõigile öelnud, et helistage kasvõi kesköösel, mina annan alati nõu, mida mina tean ja oskan.

Kas Teile endale meeldib rohkem pille valmistada või neid mängida?

Noorte põlvkond on peale kasvanud, nad mängivad väga hästi. Mina ei ole enam üldse rõhku pannud mängule. Ma ise leian, et minu kohus on nüüd, kui noored on mänguoskuse nii hästi omandanud, pille teha. Et midagi paremaks ja kergemaks, väiksemaks muuta - väga paljud tüdrukud tahavad pilli mängida ja mängivadki. Eks ma ise mängin ka kogu aeg, aga eesmärk on ikkagi pille teha. Kui pilli pole, siis mängu ka pole.

Lähme külla Kadaka külla!

Juba neljandat korda on ERRS koostöös rahvatantsijatega korraldamas Tallinna ja Harjumaa talvistantsupäeva. Seekord koos TTÜ tantsuansambliga Kuljus. Tantsupäev on pühendatud Anna Raudkatsi 130. sünniaastapäevale ning tantsupidude kroonitantsu Tuljaku 90. juubelile.

Tallinna ja Harjumaa talvine tantsupäev 2016 toimub 26.02 Mustamäel Männipargis, mis tuleval aastal tähistab just sellel alal olnud Kadaka küla 330. aastapäeva. Siit ka peo nimi - Lähme külla Kadaka külla! Tantsupäeva oleme jaganud kolmeks osaks - kogume tarkust, jagame oskusi ja lustime.

Esimeses osas toimuvad erinevad harivad ja toredad mängud, mis on kõik seotud rahvarõivaste põneva maailmaga. On ju 2016. aasta kuulutatud rahvarõivaste aastaks. Võistkonnad moodustatakse koha peal ja kui on soovi, võib võistlusi läbida ka iseseisvalt. Kõigi võistluste eest saab punkte ning peo lõpus kuulutatakse välja võitja. Võistlused kestavad paralleelselt kogu muu programmiga.

Võistlused on järgmised:

1. Platsil liiguvad ringi erinevates kindlates rahvarõivastes paarid, kellega tuleb teha selfi ja see postitada vastavalt Facebook'i

2. Viie rahvarõivakomplekti osad on segi ja tuleb panna kokku õiged paarid

3. Rahvarõivatemaatiline viktoriin

4. Rahvusliku paela punumine 1minuti jooksul

Teine osa on Anna Raudkatsi laulumängude õppimine ja ühistantsimine. Väljavalitud viit laulumägu õpetatakse kohapeal - nii saavad kaasa lüüa ka pealtvaatajad. Laulumängude vahele esitavad Tallinna tantsuansamblid Raudkatsi soveldatud tantse. Loomaks veel enam autentset tunnet, saadab laulumängude õppimist elav lõõtsamuusika. Kõige lõpuks tantsivad kõik oskajad ühiselt Tuljakut.

Pärast seda läheb lahti kõige lustilisem osa - simman. Kuna tegu on kolme suure juubeli ühise tähistamisega, tuleb ka pidu vääriline. Tantsuks mängima kutsume ansambel Untsakad, mis omakorda kutsub kindlasti kogu sündmust kaema palju ka rahvatantsuga seni veel mitte kokku puutunud inimesi. Nii laieneb teadmine ja huvi meie kultuuripärandi vastu.

Osalema on oodatud ca 200 täiskasvanud tantsijat üle Tallinna ja Harjumaa, kuid loomulikult ei ole Männipargi väravad suletud ka kellelegi teisele. Terve sündmuse vältel on oodatud huvilised käsitööd müüma-ostma. Samuti on avatud erinevad kehakinnitamisvõimalused.

Tere taas toredad rahvatantsijad ja tublid tantsuõpetajad!

Olete oodatud järjekordsele

XII TALVISELE TUHAMÄGEDE TANTSUPEOLE

Kohtla-Nõmme Kaevanduspark-muuseumi ja talvekeskusesse

Laupäeval, 6. veebruaril 2016

12.00-13.45

Piduliste registreerimine. Võimalus külastada maa-alust kaevanduspark-muuseumi, osa saada ilmataadi lahkel loal talvistest mäesõidumõnudest, osaleda erinevates töötubades ja käsitöömeistrite toimetustes. Soovi korral kinnitada keha kaevurisupiga.

14.00 Tantsime maa-aluses muuseumis Kaevurite Kaerajaani ja liigume Anna Raudkatsi seatud tantsude muusika saatel kuni peopaigani.

14.45 Ida-Virumaa tantsulaste tervitus pidulistele.

15.00 **Peorongkäigu algus.** Võtke rongkäiku kaasa ka oma kollektiivi nimesilt.

Peotule süütamine kaevanduspargi Kivihües koos kivivana Enn Käissiga.

Head loitsud tantsupeole kaasa lausub teadmamees Mikko Sarv.

Palume kõigil tantsurühmadel vana traditsiooni kohaselt kaasa tuua oma kodukandi kivi lepitushvriks maavaimudele maapõuet kaevandatud põlevkivi asemele.

15.45 **Pidulik peotule süütamise tseremoonia ja tantsupeo alustamine.**

Tantsime Anna Raudkatsi 130. sünniaastapäeva puhul Anna Raudkatsi tantsu ja Kristjan Toropi kontratantse (tantsukava lisas).

Tantsurahvast toetab Kalle Pärt.

17.15 Tantsijate heade mõtete teesaatmine tulelindudega ja piduliste tänamine.

17.30 Õige uhke ilutulestik ja tuletantsijad.

18.00 Pidulik rongkäik tõrvikute valgel Kohtla-Nõmme Rahvamajja.

18.30 Tantsijate simman Audru Jõelaevanduse Pundiga. Tervitus Merekuultuuri aastale ja muu meelelahutus Tõnu Pomerantsi eestvedamisel. Peokringel ja soe jook kõigile pidulistele. Simman kestab kuni tantsulusti jätkub.

Tantsupeo ajal tegutsevad rikastusvabrikus ka käsitöömeistrid ja toidu valmistajad!

Meeldiva taaskohtumiseni Kohtla-Nõmmel!

Erika Kollo
Rahvakultuuri Keskuse spetsialist Ida-Virumaal
erika.kollo@rahvakultuur.ee
erika.kollo@ida-viru.maevallitus.ee
Tel 332 1248; 520 0943

FESTIVAL

Vabariiklik koolinoorte rahvatantsufestival

**Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika
Selts ning Pelgulinna Gümnaasium
korraldavad TALLINNAS XI vabariikliku
koolinoorte rahvatantsufestivali!**

**Rahvatants
paneb silmad
särama!**

AEG

09.-10.04.2016

KOHT

Pelgulinna Gümnaasium, Salme Kultuurikeskus

OSAVÕTJAD

Koolide rahvatantsurühmad (vanus piiramata)!

REPERTUAAR

Üks vabalt valitud oma kodukoha rahvatants või eesti autoritants
üks oma kodukoha rahvamuusikale loodud omaloominguline tants

AJAKAVA

Huvitavat ning harivat tegevust pakuvad
Eesti Rahvusliku Folkloorinõukogu noortekoda,
Tallinna tantsuõpetajad, Lennusadam,
Pelgulinna Gümnaasiumi õpetajad

OSALEMISTASU

15 EURi osaleja

Tasuda 14.03.2016 Pelgulinna Haridusseltsi kontole
EE194204278601884712

Soovi korral väljastab haridusselts
osalemisarveid (tiina.tiit@pelgulinna.edu.ee)
Lisaks kantakse 1 EUR annetusena iga osaleja poolt
Rahvuskultuuri Fondi all olevasse
Niina ja Alfred Raadiku nimelisse allfondi
Arveid annetuste kohta ei väljastata

ÕÖBIMINE

Pelgulinna Gümnaasiumis
(madrats ja magamiskott kaasa!)

REGISTREERIMINE

Kuni 22.02.2016 ERRSi aadressil J. Vilmsi 55, Tallinn 10147
või errs@errs.ee
telefon 56958630 (Elsa Vapper)
või 5202751 (Erika Põlendik)

XVIII vabariiklik õpetajate rahvatantsufestival

Festival toimub 12. märtsil 2016 Tamsalus. Sellel aastal on teemaks „Põlvest põlve“. Õpetajate vabariiklik tantsufestival, on tore traditsioon, mille eesmärgiks on populariseerida õpetajate hulgas rahvatantsu. Festival lõpeb piduliku kontserdi ja koosviibimisega.

Õpetajate vabariiklik tantsufestival sai alguse 1998. aastal, mil selle korraldajateks olid Kohtla-Järve tantsijad. Järgmistel aastatel on festival toimunud erinevates Eesti linnades, kus tegutsevad õpetajate rahvatantsurühmad. Festivalide käigus oleme saanud võimaluse näha seestpoolt erinevate haridusasutuste tänast päeva. Kuna Tamsalu naisrühmas on aastate jooksul tantsinud just lasteaia õpetajad, siis oleme oma partneriks võtnud lasteaia Kröll ja soovime näidata festivalil osalejatele lasteaiaõpetaja igapäevast keskkonda.

Kava:

10.45 - 11.45 saabumine Tamsallu.

12.00 - 16.00 Festivali avamine Tamsalu Kultuurimajas. Töötoad ja erinevad tegevused lasteaias, kultuurimajas, spordikompleksis, paemuuseumis. Algavad proovid Tamsalu Kultuurimajas. Rühmadele määratud proovide kellaajad selguvad pärast registreerimise lõppemist. Lõuna graafiku alusel.

15.00 - juhendajate ümarlaud.

17.00 - 19.00 kontsert Tamsalu kultuurimajas.

19.00 - bankett, pidu ja lõpukontsert Tamsalu kultuurimajas.

21.30 - päeva orienteeruv lõpp.

Registreerimine:

Tantsukollektiivi osavõtust teatada ja ankeedid tagastada hiljemalt 12.veebruariks 2016 aadressile: mairelimberg@gmail.com

Osalustasu:

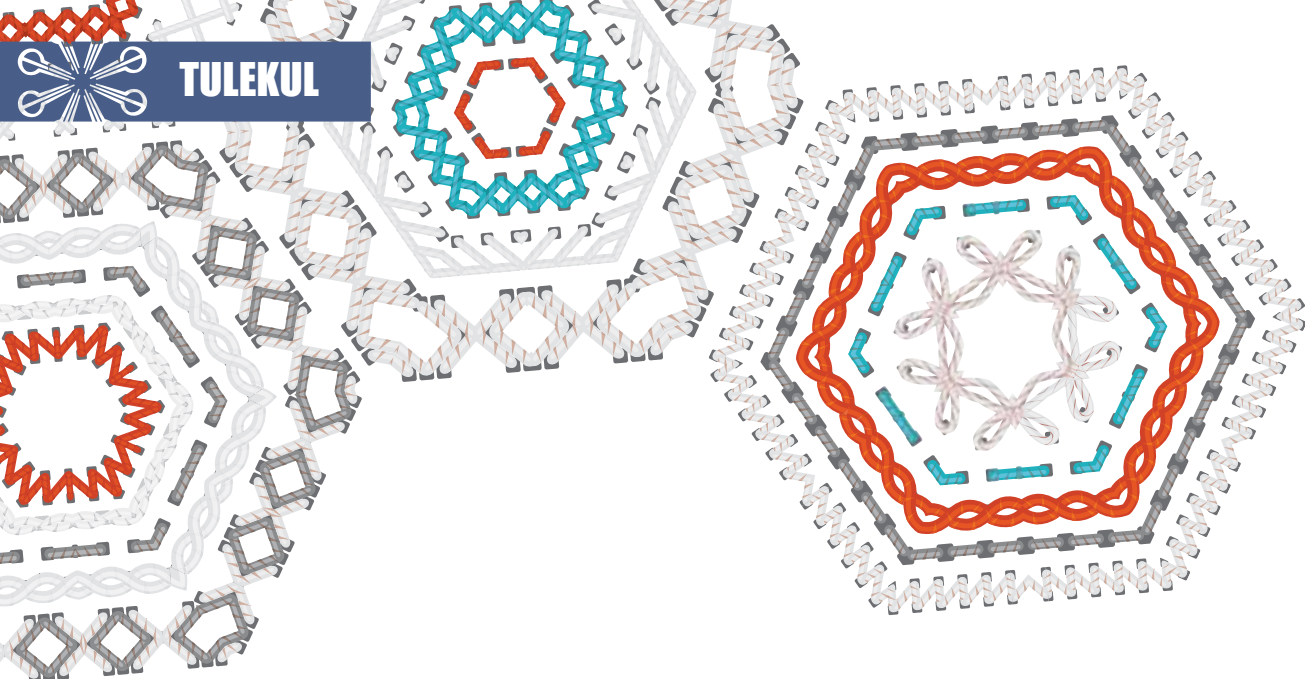
Osalustasu 12 eurot inimese kohta
palume üle kanda 14. veebruariks:

Reet Reimann, konto nr EE611010010449244012 SEB Pank,
selgitusse rühma nimi.

Lisainformatsioon:

Tamsallu ja tagasi saab ka rongiga! Päeva jooksul võimalus külastada lõõgastumiseks Tamsalu spordihoonet, kus valikus ujumine (3.-), vesi-aeroobika (3.-), jooga (3.-). Oma transpordi olemasolul saab käia 5km kaugusel asuvas Porkuni paemuuseumis (2.-). Soovi korral lisada ankeeti, millist teenust soovite ja inimeste arv, siis saame tegevused huviliste olemasolul graafikusse lisada.

Pakume majutust Tamsalu spordihoones asuvas hostelis. Broneerida saab telefonil 57888736.

Rahvamuusikapidu 2016

**ERRS-il on hea meel kuulutada, et järgmise
aasta suursündmus kõigile rahvamuusikutele on
Rahvamuusikapidu Türil 30.06-3.07.2016.**

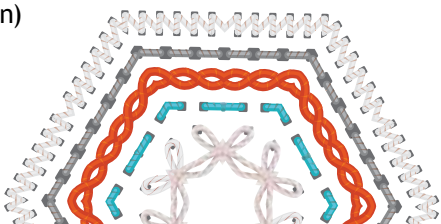
Rahvamuusikapeo eesmärk on pakkuda väljundit kõigile pillipidude protsessis osalevatele ja osaleda soovivatele rahvamuusikaansamblitele ja üksikpillimeestele ka suurte pidude vahelisel ajal ning jätkata viimati 2007. aastal toimunud Rahvamuusikapäevade traditsiooni.

Lühidalt on tegu nii õppelaagriga kui väikest mõõtu rahvamuusikafestivaliga. Esimesel kahel päeval (N ja R) keskendume uute lugude õppimisele nii koondorkestri kui pilliliikide kaupa ning toimuvad ka erinevad õpitoad. Reede 1.07 õhtul toimuvad erinevates Türi linna kontserdikohtades osalevate kollektiivide kontserdid. Rahvamuusikapidu kulmineerub laupäeva 2.07 õhtul toimuva suure rahvapeoga Türi laululaval, kus eelnevatel

päevadel õpituga astub üles rahvamuusikute koondorkester ja parimad ansamblid. Ühtlasi tähistatakse ka Türi linna 90. juubelit.

Kogu õppetöö toimub Türi Kultuurikeskuses ning ööbimine ja toitlustus on korraldatud kultuurikeskuse vahetus läheduses asuvas Türi Põhikooli hoones.

Osavõtutasu inimese kohta on 15.- (täiskasvanud) ja 10.- (noored, kuni 19. aastased) eurot. Sellele lisandub toitlustuskulu 25.- eurot, mis sisaldab 8 korraliku toidukorda. Osavõtutasu on laulupeoregistris olevatel kollektiividel võimalik katta ka väljunditoetusest! Täpsemat infot ja registreeruda saab e-posti aadressil muusika@errs.ee või telefonil 5061336 (Juhan Uppin)

Sünnipäevalapsed Jaauuaris

Kädly Künnap	04.01.1981	35
Sirje Kiis	07.01.1966	50
Made Heljo Ruul	07.01.1934	82
Kaja Oja	08.01.1971	45
Kairi Reinvee	09.01.1991	25
Malle Liiv	10.01.1956	60
Jeane Plaado	11.01.1961	55
Eha Pärnik	13.01.1956	60
Annika Valge	15.01.1971	45
Helgi Noormets	17.01.1931	85
Aime Tamm	18.01.1936	80
Helje Peet	21.01.1936	80
Urmas Laigna	23.01.1966	50
Maimu Janisk	23.01.1934	82
Aime Vilu	24.01.1966	50
Airi Jakobson Männik	25.01.1976	40
Marina Akimova	27.01.1966	50
Mall Järvela	27.01.1986	30

